Da li ste bezbedni na Internetu?

Nevena Ajvaz, Natalija Jovanović, Marija Milićević, Tijana Nikčević

Matematički fakultet, Univerzitet u Beogradu

15. maj 2019.

Sadržaj

Sajber kriminal i napadi

Glasanje putem Interneta

3 Literatura

Pojam sajber kriminala

- visokotehnološki ili sajber kriminal (eng. cyber crime)
  - moderni vid kriminala
  - putem mreže
  - izvođenje zlonamernih aktivnosti
- ciljevi:
  - krađa osetljivih podataka neke firme
  - krađa ličnih informacija
  - profit

Zakon u Srbiji

- globalni indeks sajber bezbednosti (eng. GCI) pouzdan izvor koji meri posvećenost država bezbednosti na Internetu
- Srbija je zemlja sa niskom stopom posvećenosti suzbijanju sajber kriminala

Tamnozelena-najviše posvećen crvena-najmaje posvećen

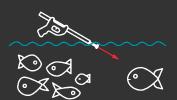
Saiber napadi i vrste

- sajber napad napad od računara do računara
- povređuje poverljivost, integritet i informacije koje se nalaze na napadnutom računaru
- sa porastom popularnosti Interneta porasla je i stopa kriminala na njemu
- najčešće vrste napada
  - Fišing (eng. phishing)
  - SQL injekcija
  - DoS napadi

Fišing (eng. phishing)

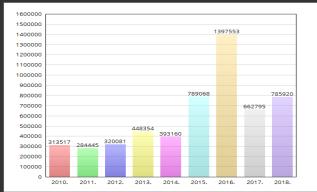
- lažno predstavljanje pomoću elektronske pošte ili zlonamernih veb sajtova kako bi se prikupili lični podaci
- termin phishing: phreaks + fishing
- mejlovi obaveštavaju primaoce da je njihov nalog kompromitovan
- ciljano orijentisan fišing (eng. spear phishing)
- budite informisani i razmislite pre nego što kliknete

Fišing (eng. phishing)

- fišing se pojavio negde oko 1995. (AOL)
- 2000ih napadi prešli na platne sisteme (E-Gold, eBay i PayPal)

broj sajtova za fišing koje je APWG otkrio tokom godina

SQL injekcija

- umetanje dela ili celog SQL upita obično preko polja za unos na veb stranici
- načini upotrebe SQL injekcije:

""="" je uvek istinito

grupa SQL upita razdvojenih; simbolom

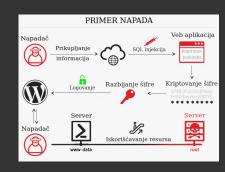
zaštita od ovakvih napada je moguća korišćenjem SQL parametara

DoS napadi (eng. Denial-of-Service)

- napadač ometa usluge servera i čini ga nedostupnim svojim korisnicima
- asimetričan napad jedna osoba može dosta da naškodi velikoj organizaciji
- cilj remećenje sposobnosti servera, a ne krađa informacija
- dodatni tip DDoS (eng. Distributed Denial-of-Service) meta je napadnuta sa više lokacija odjednom
- zaštita razviti plan odgovora na napad, osigurati mrežnu infrastrukturu, održavati jaku arhitekturu mreže, razumeti znakove upozorenja

Primeri napada

- samostalni napadi
  - Dženson Džejms Ančeta
  - PharmaMaster
- napadi na države
  - Gruzija
  - SAD i Južna Koreja
- napadi na kompanije
  - Yahoo!
  - eBay

Sajber kriminal

- zlonameran kôd (eng. *malware*) glavno sredstvo za trgovinu informacijama i infiltriranje u sisteme
- napadači jako pažljivi i prikrivaju svoje tragove
- botnet-ovi podstiču rast sajber napada i dozvoljavaju napadaču da kontroliše neki sistem širom Interneta

Glasanje putem Interneta

- problemi sa glasovima države Florida, predsednički izbori SAD,
   2000. godina
- akcije za poboljšanje pouzdanosti glasačkih sistema
- Estonija 2005. godina
- Norveška 2011. i 2013. godina
- danas je glasanje putem Interneta omogućeno u 14 zemalja (Kanada, Francuska, Švajcarska...)

Benefiti glasanja putem Interneta

- daje ljudima priliku da glasaju iz svojh domova
- brže prebrojavanje glasova
- nema dvosmislenosti
- manji trošak
- eliminisanje rizika da neko manipuliše glasačkom kutijom
- obrazac za glasanje sa različitim ograničenjima
- veb forma dizajnirana više strana

Rizici glasanja putem Interneta

- daje prednost onima koji su u finansijski boljoj situaciji
- isti sistem vrši autentifikaciju glasača i beleži glasački listić
- povećava mogućnost za kupovinu i prodaju glasova.
- veb lokacija koja održava izbore očigledna je meta DDoS napada
- backdoor Trojanac (eng. backdoor Trojan) koji vreba na računaru glasača
- napadač može da prevari korisnika da misli da je povezan sa serverom za glasanje kada je u stvari povezan sa lažnim serverom za glasanje koji je kontrolisan od strane napadača

Literatura

- APWG.org. APWG News
  https://www.apwg.org//apwg-news-center/.
- Quinn, M. J. Ethics for the information age ISBN:
  978-0-13-374162-9. https://staff.emu.edu.tr/
  mobinabeheshti/documents/courses/itec%20317/bookethics%20for%20the%20information%20age.pdf> (Pearson
  Education, One Lake Street, Upper Saddle River, New Jersey 07458,
- Sanou, B. Global Cybersecurity Index 2017

  https://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/str/D-STR-GCI.012017-PDF-E.pdf.
- W3Schools. SQL Injection https://www.w3schools.com/sql/sql_injection.asp.

Hvala na pažnji! Pitanja?